

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Hästbackens förskola

Utbildningsåret 2021-2022

Innehållsförteckning

1. Vision	3
2. Mål	3
3. Inledning	3
4. Styrdokument	4
5. Definition av begrepp	4
5.1 Diskriminering	4
5.2 Trakasserier och sexuella trakasserier	5
5.3 Kränkande behandling	5
5.4 Mobbning	5
6. Diskrimineringsgrunderna	5
7. Ansvarsfördelning	7
8. Främjande arbete	8
9. Utvärdering av föregående plan och kartläggning av nuläge	9
10. Riktade åtgärder – förebyggande arbete läsåret 2019-2020	9
11. Åtgärder vid kränkande behandling	10
11.1 Agerande vid kränkning barn – barn	10
11.2 Agerande vid kränkning vuxen – barn	10
11.3 Agerande vid kränkning vuxen-vuxen	11
12. Dokumentation	11

1. Vision

Vi är Möjligheternas hus - mötesplats där vi tillsammans formar framtidens demokratiska samhälle.

2. Mål

“Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att efterhand omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk, vardaglig handling i olika sammanhang”

Mål

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande,*
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra,*
- förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,*
- respekt och förståelse för alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna, och ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling och att aktivt delta i samhället*

(Lpfö18, s. 12)

3. Inledning

Skollagen (2010:800) och Diskrimineringslagen (2008:576) ställer krav på att varje verksamhet som omfattas av dessa lagar bedriver ett målinriktat arbete för att främja barns lika rättigheter och möjligheter samt att förebygga trakasserier och kränkande behandling.

Utdrag ur Skollagen (2010:800) 6 kap,

“Målinriktat arbete

6 § Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Närmare föreskrifter om detta finns i 7 och 8 §§.

Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

7 § Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Plan mot kränkande behandling

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Detta arbete ska återspeglas i en plan mot kränkande behandling som årligen skall upprättas i verksamheten. I planen ska det framgå hur arbetet för att främja arbetet med normer och värden genomförs. Det ska också beskrivas hur arbetet för att förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling genomförs och rutiner för det åtgärdande arbetet.”

4. Styrdokument

Utdrag ur Skollagen (2010:800) 6 kap.

1 § *“Detta kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever. “*

Utdrag ur Diskrimineringslagen (2008:567) 1 kap.

1 § *“Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Lag (2014:958).”*

Utdrag ur Lagen om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (2018:1197):

“Alla barn är lika mycket värda. Inga barn får bli diskriminerade, det vill säga sämre behandlade. Varje barn har rätt att bli respekterad som den person den är och har rätt att bli lika behandlad och skyddas mot alla former av våld och övergrepp.”

5. Definition av begrepp

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till lika behandling. Alla som vistas i förskolan ska ha samma rättigheter utan att utsättas för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

5.1 Diskriminering

Utdrag ur Diskrimineringslagen (2008:567) 1 kap.

4 § "I denna lag avses med diskriminering

direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,

indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,

bristande tillgänglighet: att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäliga utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till

- de ekonomiska och praktiska förutsättningarna,
- varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt
- andra omständigheter av betydelse,"

5.2 Trakasserier och sexuella trakasserier

trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,

sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet,

instruktioner att diskriminera: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1-5 och som lämnas åt någon som står i lydnads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag. Lag (2014:958)."

5.3 Kränkande behandling

Utdrag ur Skollagen (2010:800) 6 kap.

3 § "I detta kapitel avses med...kränkande behandling: ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567) kränker ett barns eller en elevs värdighet."

Utdrag från Skolverkets hemsida:

“Kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Ett barn eller en elev kan till exempel bli utsatt för kränkande behandling av någon i personalen eller av flera andra barn eller elever i verksamheten.

Kränkningarna kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. Kränkande behandling kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkande behandling förekommer ofta på internet, till exempel på sociala medier.”

<https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/krankande-behandling-mobbning-och-diskriminering>)

5.4 Mobbning

“Mobbning är inte ett begrepp som används i skollagen. Det brukar kallas för mobbning om ett barn eller en elev blir utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier vid upprepade tillfällen.”

<https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/krankande-behandling-mobbning-och-diskriminering>)

6. Diskrimineringsgrunderna

Diskrimineringsgrunderna är:

Kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Utdrag ur Diskrimineringslagen (2008:567) 1 kap.

5 § *“I denna lag avses med*

kön: att någon är kvinna eller man,

könsöverskridande identitet eller uttryck: att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön,

etnisk tillhörighet: nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande,

funktionsnedsättning: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå,

sexuell läggning: homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning, och

ålder: uppnådd levnadslängd.

Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön. Lag (2014:958).”

7. Ansvarsfördelning

Utdrag ur Skollagen (2010:800) 6 kap.

10 § “En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567).”

Ur Lpfö18 2.8 Rektorns ansvar

“Rektorn har ansvaret för förskolans kvalitet och har därvid, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att

- inkludera arbetet med jämställdhet i det systematiska kvalitetsarbetet,
- förskolans arbete med aktiva åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling genomförs och dokumenteras fortlöpande,”

Ur Lpfö18 2.1 Normer och värden

“Arbetslaget ska

- visa respekt för individen och medverka till att skapa ett demokratiskt klimat, där barnen får möjlighet att känna samhörighet och utveckla ansvar och solidaritet,
- samverka i arbetet med aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering och kränkande behandling,
- medvetet och aktivt arbeta med jämställdhet,
- stimulera barnens samspel samt hjälpa och stödja dem att bearbeta konflikter, reda ut missförstånd, kompromissa och respektera varandra,
- uppmärksamma och problematisera etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,
- uppmärksamma barnen på att människor kan ha olika värderingar som styr deras uppfattningar och handlingar och samtidigt förankra de grundläggande värdena, och
- samarbeta med vårdnadshavare, samt diskutera regler och förhållningssätt i förskolan med vårdnadshavare, för att främja barnets utveckling till en ansvarskännande människa och samhällsmedlem.

8. Främjande arbete

Utdrag ur Lika rättigheter i förskolan - ett stöd i förskolans likabehandlingsarbete
"Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling och respekten för allas lika värde.

Främjande arbetet utgår från förskolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Arbetet är alltså en del av förskolans fortgående värdegrundsarbete och de främjande insatserna riktar sig till alla barn. Det är viktigt att de olika diskrimineringsgrunderna lyfts fram och behandlas.

Det främjande arbetet:

- ska bedrivas kontinuerligt, systematiskt och målinriktat, samt
- ska integreras i verksamheten och återspeglas i bland annat förhållningssätt, fysisk miljö och pedagogiskt material."

Det främjande arbetet på Hästbackens förskola innebär:

Alla medarbetare på förskolan skall arbeta kontinuerligt och systematiskt för att motverka trakasserier, kränkande och diskriminerande handlingar. Främjande arbete syftar till att förstärka respekten för allas lika värde. Det omfattar alla diskrimineringsgrunderna och riktas mot alla. Det bedrivs utan förekommen anledning och är en naturlig del i arbetet. Det främjande arbetet integreras i förskolan och återspeglas i förhållningssätt/bemötande, i lärmiljöns utformning och valet av material.

Det görs genom att;

- vara tydliga och bemöta varandra med respekt och lyhördhet
- Arbeta för ett gott samarbete med vårdnadshavare.
- vara närvarande pedagoger i all verksamhet och stödja barnen i deras empatiska och sociala utveckling.
- vara uppmärksamma på att alla barn får lika stort inflytande och utrymme i verksamheten
- erbjuder kost och miljöer som är anpassade till alla barn, oavsett religion, allergi eller någon form av funktionshinder.
- alla barn ges möjligheter att påverka sin dag på förskolan,
- alla barn har möjlighet att uttrycka tankar och idéer, och deras ord och upplevelser ska tas på allvar.
- Ha god uppsikt över de platser där barnen vistas, pedagogerna ska vara på olika platser både inom och utomhus.

- Skapa ett tillåtande klimat där barn, vårdnadshavare och pedagoger påtalar problem och agerar vid kränkningar.
- Observera och dokumentera barnens samspel.
- Kompetensutvecklingsinsatser genomförs kontinuerligt ex i form av gemensam litteratur och nätverksmöten
- Värdegrundsbaserade aktiviteter utifrån läroplanens intentioner och aktuella behov i barngrupp

9. Utvärdering av föregående plan och kartläggning av nuläge

Utvärdering av föregående plan bygger på dokumentation och analys utifrån delområdet Normer och värden Lpfö 18, både utifrån pedagogers och rektors samlade analys.

Barnens trygghet och trivsel kartläggs under höstterminen. Vi utvärderar genom observationer och pedagogiska diskussioner. Exempel på kartläggningsarbete:

- planerade samtal med barnen, hur de trivs, var de helst leker,
- gå trygghetsvandring och prata med barnen, finns det någon plats på förskolan som de upplever otrygg
- vad leker barnen helst med och i vilka miljöer finns det "lekmönster" utifrån kön som behöver brytas/vidgas,
- upplever barnen att de får vara med och bestämma?
- finns det annat utifrån diskrimineringsgrunderna som vi vuxna behöver vara uppmärksamma på?

Ansvarig för utvärderingen och kartläggning är rektor och arbetslagen på förskolan. Därefter fastställs planen och läggs ut på hemsidan och i Unikum. Planen tas upp vid introduktionen och under utvecklingssamtalet med vårdnadshavare.

Förskolans kartläggning av nuläge:

Utifrån kartläggningen har det framkommit platser som barnen upplever som otrygga. Dessa platser är toaletterna på äldrebarnsavdelningar, bakom kullen och bakom röda lekhuset. Pedagogerna SKA fördela sig ute på gården så att barnen upplever trygghet vid dessa lekställen. I tamburen ska ett färre antal barn vara tillsammans vid ut och ingång. Några barn kan hämta kläder och ta på sig i annat utrymme.

Bland de äldre barnen förekommer hierarkisk struktur då det finns barn som har tydliga ledarroller, vilket kan medföra uteslutning samt osämja i leken. Bland de yngre barnen förekommer också hierarkisk struktur då vissa barn har starka viljor, vilket kan medföra att andra barn rättar sig efter deras viljor. Pedagogerna arbetar med att dagligen dela barngruppen och ha ett tydligt och strukturerat arbetssätt som skapar trygghet hos barnen. En grupp är inomhus med aktiviteter och en grupp är utomhus och sedan byter de under förmiddagen. Tre förmiddagar per vecka under vår-sommar- och höst är det ytterligare en grupp med barn som har utomhusaktiviteter utanför förskolan - cykelgrupp.

Bland de äldre barnen förekommer ett obetänksamt /otrevligt språkbruk mot andra barn och pedagoger. Värdegrundsarbetet under dagen är en stor del av det pedagogiska arbetet med stöd av Kompisböcker, Djuren på djuris och Grodan och hans vänner. Att vara en närvarande pedagog och positiv förebild och visa på det goda kamratskapet.

Det förekommer att vårdnadshavare inte har ett respektfullt bemötande och språkbruk. Pedagogerna ska lyfta Plan mot diskriminering och kränkande behandling vid introduktion- och utvecklingssamtal och påvisa att vi alla ska visa varandra respekt och ett gott bemötande.

Vi är medvetna om att i mötet mellan vuxna när olika kulturer möts i verksamheten kan olikvärdande uppstå.

10. Riktade åtgärder – förebyggande arbete läsåret 2021-2022

Detta arbete syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Arbetet omfattar endast områden som i en kartläggning av verksamheten identifierats som riskfaktorer.

Mål och åtgärder utifrån kartläggningen:

Rutinförändringar hos pedagoger för att skapa tryggare miljöer vid toaletterna.
Exempelvis går färre barn åt gången samt mer vuxennärvaro.

Rutinförändringar hos pedagoger under utevistelse för att skapa tryggare utegård.
Exempelvis mer vuxennärvaro och uppsyn på utsatta platser.

Dela barngruppen vid flera tillfällen under dagen.

Att arbeta utifrån ett värdegrundsarbete vilket innebär allas lika värde vilket formas av olika värderingar och normer.

Vi ska bli bättre på att förankra vår plan mot diskriminering och kränkande behandling. Planen kommer att förankras under utvecklingssamtal och introduktionssamtal. Pedagoger får samtal med berörda och upplyser kring normer och värden utifrån läroplanen.

11. Åtgärder vid kränkande behandling

All personal på förskolan har gemensamt ansvar att uppmärksamma och meddela kränkningar till rektor. I de fall då kränkningar rapporteras ska insatserna bestå av samtal med båda parter samt information till vårdnadshavarna både till den utsatte och den eller de som utsatt någon för kränkande behandling. All personal ska känna till rutinerna, liksom även barn och vårdnadshavare.

11.1 Agerande vid kränkning barn – barn

Rektor och vårdnadshavare kontaktas. Pedagog samtalar med berörda barn i syfte att förhindra fortsatta kränkningar genom att uppmärksamma barnen på händelsen, att tydligt visa att kränkande beteende inte är acceptabelt och genom att använda sig av öppna frågor, exempel:

- Vad var det som hände?
- Hur tänkte/kände du?
- Hur tror du att den andra kände sig?
- Kunde du gjort på något annat sätt?
- Anmälan görs i Draftit där den går vidare till barn och utbildningsförvaltningen i Falköpings kommun.
- Dela barngruppen vid flera tillfällen under dagen

11.2 Agerande vid kränkning vuxen – barn

När en vuxen, pedagog eller vårdnadshavare, kränker ett barn måste den som upptäcker detta agera utan dröjsmål.

- Enskilt samtal om händelsen.
- Rektor informeras.
- Vårdnadshavare kontaktas och informeras
- Rektor ansvarar för att utreda, åtgärda, dokumentera och följa upp kränkningen.
- Anmälan görs i Draftit där den går vidare till barn och utbildningsförvaltningen i Falköpings kommun.

11.3 Agerande vid kränkning vuxen-vuxen

Misstanke om att kränkande behandling förekommer anmäls till rektor och/eller facklig företrädare eller annan person som anmälaren har förtroende för.

-Vid anmälan skall rektor göra en bedömning av anmälan snarast och träffa berörda parter för att göra en utredning och enas om en strategi för hanterande av situationen.

-Facklig organisation underrättas.

-Enskilda samtal med den/de som anses ha utfört den kränkande handlingen genomförs av rektor. Vid behov upprättas en åtgärdsplan.

-Företagshälsovården och HR-avdelning kopplas in vid behov.

-I vissa fall kan polis och arbetsmiljöverk kontaktas.

12. Dokumentation

Dokumentationen är viktigt i arbetet med att följa upp åtgärderna och eventuellt förändra dem eller sätta in nya åtgärder. Det är även en rättssäkerhetsfråga eftersom den ger berörd personal, barn och vårdnadshavare möjlighet till insyn. Följande arbetsgång är avsedd att användas som underlag för dokumentation och uppföljning av händelser som kan relateras till planen mot diskriminering och kränkande behandling.

1. Vad har hänt?
2. Vem har anmält?
3. Vilka åtgärder har vidtagits med omedelbar verkan?
4. Vad kommer att ske ytterligare? Tidpunkt.
5. Berörda som har informerats i ärendet: Personer. Tidpunkt. På vilket sätt.
6. Tid för uppföljning.
7. Deltagare vid uppföljningen.
8. Dokumentation/arkivering.
9. Dokumenterat av. Datum.

Inkommen anmälan registreras i Drafit och vidarebefordras därmed till registrator i Falköpings kommun samt till verksamhetschef för kännedom.

